

Home>Taking legal action>Legal systems - EU and national>**National justice systems**

Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät

Finland

Tässä osiossa esitetään yleiskatsaus Suomen tuomioistuinjärjestelmään.

Oikeuslaitos – tuomioistuinjärjestelmä

Suomen tuomioistuinjärjestelmä käsittää (laajassa merkityksessä):

riippumattomat tuomioistuimet; yleiset tuomioistuimet, hallintotuomioistuimet ja erityistuomioistuimet

syyttäväviranomaiset

ulosottoviranomaiset (jotka turvaavat tuomioiden täytäntöönpanon)

rikosseuraamuslaitoksen (joka toimeenpanee vapausrangaistukset)

julkisen oikeusavun, asianajajat ja luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat.

Oikeuslaitoksella voidaan tarkoittaa myös pelkästään tuomioistuuja.

Suomen perustuslain 98 §:ssä luetellaan eri tuomioistuimet. Yleisiä tuomioistuuja ovat korkein oikeus, hovioikeudet ja käräjäoikeudet. Yleisiä hallintotuomioistuuja ovat korkein hallinto-oikeus ja alueelliset hallinto-oikeudet.

Ylin oikeusaste riita- ja rikosasioissa on **korkein oikeus** sekä hallintoasioissa **korkein hallinto-oikeus**. Nämä ylimmät tuomioistuimet myös valvovat lainkäyttöä omalla toimialallaan. Suomessa on lisäksi erityistuomioistuuja, joista säädetään erikseen lailla.

Tuomarien riippumaton ja itsenäinen asema turvataan perustuslain säännöksellä, jonka mukaan tuomaria ei voida erottaa virastaan muutoin kuin tuomioistuimen tuomiolla. Tuomareita ei saa ilman heidän suostumustaan siirtää toiseen virkaan, ellei siirto aiheudu tuomioistuinlaitoksen uudelleen järjestämisestä.

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa. Saman pykälän 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta, samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet, turvataan lailla. Samassa pykälässä asetetaan myös oikeudenkäyntien laatua koskevia vaatimuksia.

Oikeushallinto

Tuomioistuinten keskushallintotehtäviä hoitaa Tuomioistuinvirasto. Tuomioistuinviraston tehtävänä on huolehtia siitä, että tuomioistuimet kykenevät käyttämään tuomiovaltaa laadukkaasti ja että tuomioistuinten hallinto on tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti järjestetty.

Lisätietoa

Suomen tuomioistuinten internetsivusto sisältää tietoja Suomen tuomioistuinjärjestelmästä. Se on keskitetty verkkopalvelu, jossa annetaan muun muassa tuomioistuuja, syyttäjiä, ulosottoa ja oikeusaputoimistoja koskevia tietoja.

Palvelussa on myös hovioikeuksien ja hallinto-oikeuksien uusin oikeuskäytäntö.

Maksuton **Finlex-palvelu** sisältää tuomioistuinten oikeuskäytännön lisäksi Suomen sähköisen säädöskokoelman ja säädöskäynnökset.

Päivitetty viimeksi: 22/10/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.